

JAN PURZYŃSKI

Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu
Wydział Zamiejscowy w Chorzowie
<https://orcid.org/0000-0001-5299-8923>
e-mail: jan.purzynski@chorzow.merito.pl

Wpływ wzrostu odpisu podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego na wysokość ich dochodów z tego tytułu

Streszczenie. Podatki odgrywają we współczesnym świecie olbrzymią rolę jako narzędzia zarówno regulujące określone procesy gospodarcze, jak i wpływające na zachowania podatników. Celem artykułu jest opisanie, w jakim stopniu podwyższona w roku 2022 z 1 do 1,5% kwota podatku dochodowego od osób fizycznych, którą można przekazać na rzecz organizacji pożytku publicznego, wpłynęła na ich dochody uzyskiwane z tego tytułu.

Słowa kluczowe: podatek, funkcja fiskalna, budżet państwa, OPP

<https://doi.org/10.58683/dnswsb.2027>

1. Wstęp

Głównym źródłem zasilania dochodów budżetu państwa są podatki, które w obecnym świecie pełnią różne funkcje. Są one ceną, jaką społeczeństwo płaci za istnienie i funkcjonowanie państwa (Żyżyński, 2009, s. 59). Jednak państwo nie zawsze jest w stanie wspomagać obywateli, w związku z czym część swoich obowiązków może scedować na inne podmioty. Takimi instytucjami są organizacje pożytku publicznego (dalej OPP), utworzone na mocy Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Celem artykułu jest próba zbadania wpływu zmian w ustawach podatkowych dotyczących zasad przekazywania odpisu podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego na dochody tych organizacji oraz liczbę darczyńców w latach 2022–2024. Do oceny zmian sytuacji finansowej zastosowano metodę analizy porównawczej. Głównym źródłem danych są wielkości zbiorcze dostępne

na stronie www.mf.gov.pl, na które składają się rozliczenia podatku przekazywanego na rzecz OPP za lata objęte badaniem.

2. Rola podatku w budżecie państwa

Podatek jest podstawowym narzędziem przejmowania przez państwo dochodów i zaspokajania popytu na pieniądź (Owsiak, 2017, s. 228). Łączy w sobie elementy prawne i ekonomiczne (Drwiłło i in., 2018, s. 496). Zgodnie z art. 111 ustawy o finansach publicznych dochodami podatkowymi budżetu państwa są przede wszystkim podatki (Ustawa, 2009).

Spośród wielu funkcji podatków najważniejszą jest funkcja fiskalna, polegająca na konieczności zapewnienia finansowania wydatków publicznych (Szczodrowski, 2007, s. 30). Podatki odgrywają bowiem główną rolę w tworzeniu dochodów budżetowych państwa i władz lokalnych, dostarczając im środków finansowych na realizację różnych zadań. Zarówno w przeszłości, jak i obecnie cel fiskalny jest podstawowym motywem nakładania podatków. Z kolei funkcje pozafiskalne podatków wyrażają się w wykorzystywaniu ich do potrzeb oddziaływania przez państwo na życie gospodarcze i społeczne (Wiciak, 2012, s. 64). Wprowadzenie możliwości przekazywania określonego procentu podatku dochodowego na rzecz OPP daje podatnikom okazję do decydowania, na jaki cel przekazywane są pieniądze z płaconych przez nich podatków. Jest to praktycznie jedyna sytuacja, w której to podatnik dokonuje redystrybucji płaconego przez siebie podatku. W przypadku rezygnacji z przekazania podatku wraca on do państwa, które przeznacza go na różne cele, nie zawsze zgodne z wolą podatnika.

3. Organizacje pożytku publicznego

Organizacja pożytku publicznego to instytucja wprowadzona w Polsce 1 stycznia 2004 na mocy Ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Ustawa, 2003). Są to stowarzyszenia lub fundacje działające non profit. Oznacza to, że wszystkie środki finansowe pozyskiwane przez OPP przeznaczane są wyłącznie na realizację ich celów statutowych. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przede wszystkim zapewniła ramy prawne dotowania ze środków publicznych działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe (Żołędowska, 2011, s. 5). Aktywność OPP skupia się na wspieraniu prywatnego lub publicznego dobra, a nie na osiąganiu zysku. Współpraca inicjatyw oddolnych z państwem ma w Polsce bardzo trudną przeszłość, co jest związane

z wieloletnim, trwającym od rozbiorów aż do upadku komunizmu (z wyjątkiem krótkiego okresu dwudziestolecia międzywojennego), wzajemnym wrogiem nastawieniem społeczeństwa do państwa (Staszczuk, 2022, s. 5).

Organizacją pożytku publicznego mogą być:

- ▶ organizacje pozarządowe, czyli podmioty, które nie są jednostkami albo organami administracji publicznej i nie działają w celu osiągnięcia zysku,
- ▶ osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- ▶ spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów Ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku i przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników,
- ▶ spółdzielnie socjalne,
- ▶ stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, które prowadzą działalność pożytku publicznego nieprzerwanie przez co najmniej 2 lata i spełniają łącznie następujące wymagania:
 - ▷ prowadzą działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności lub określonej grupy podmiotów, pod warunkiem że grupa ta jest wyodrębniona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa,
 - ▷ mogą prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego,
 - ▷ mają statutowy kolegialny organ kontroli lub nadzoru, odrębny od organu zarządzającego i niepodlegający mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru,
 - ▷ członkowie organu zarządzającego nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Ponadto statut organizacji musi zabraniać:

- ▷ udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracowni-

- cy organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
- ▷ przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
 - ▷ wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
 - ▷ zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Stosownie do ustawy o pożytku publicznym sfera zadań publicznych obejmuje m.in. zadania w zakresie:

- ▶ działalności charytatywnej,
- ▶ podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- ▶ ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej,
- ▶ działalności na rzecz osób niepełnosprawnych i w wieku emerytalnym,
- ▶ nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
- ▶ działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- ▶ działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
- ▶ kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- ▶ ratownictwa i ochrony ludności,
- ▶ pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą,
- ▶ działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

W sensie prawnym działalność na rzecz pożytku publicznego oznacza działalność społecznie użyteczną, prowadzoną przez organizacje pozarządowe w sferze

realizacji zadań publicznych. Można powiedzieć, że kryterium działalności pożytku publicznego wyznacza zakres przedmiotowy działania organizacji pozarządowych (Blicharz, 2012, art. 3).

Podmioty uprawnione uzyskują status OPP w postępowaniu rejestrowym prowadzonym przez sądy rejonowe (rejestrowe wydziały gospodarcze Krajowego Rejestru Sądowego) właściwe dla ich adresu siedziby. Status ten jest nadawany na wniosek z chwilą wpisania informacji o spełnieniu wymagań określonych w art. 20 ww. ustawy albo wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto Dyrektor Narodowego Instytutu prowadzi w formie elektronicznej wykaz organizacji mających status organizacji pożytku publicznego na dzień 30 listopada roku podatkowego, na które podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może przekazać 1,5% podatku z zeznań podatkowych składanych za dany rok podatkowy, i nie później niż dnia 15 grudnia roku podatkowego zamieszcza ten wykaz na stronie Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej. Jest on agencją wykonawczą i instytucją właściwą ds. wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i działalności pożytku publicznego (Kubalski, Skóbel 2020, s. 13).

Działalnością pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie.

Organizacji pożytku publicznego przysługuje, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, zwolnienie od:

1. podatku dochodowego od osób prawnych,
2. podatku od nieruchomości,
3. podatku od czynności cywilnoprawnych,
4. opłaty skarbowej,
5. opłat sądowych

w odniesieniu do prowadzonej przez nią działalności pożytku publicznego.

Darowizny na organizacje pożytku publicznego można przekazywać od 1 stycznia 2004 roku. Pod pojęciem darowizny należy, zgodnie z art. 888 § 1 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, rozumieć umowę, mocą której darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku (Ustawa, 1964). W klasyfikacjach umów zobowiązaniowych darowizna jest zwykle zaliczana do grupy umów przenoszących prawa. Zatem umowa darowizny ma charakter umowy zobowiązującej (konsensualnej), jednostronnej (jako nieprzynoszącej darczyńcy żadnej opłaty). Muszą być one przeznaczone na cele określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, np.

wspieranie rodzin w trudnej sytuacji życiowej, działalność charytatywna, ochrona zdrowia, edukacja. Wysokość przekazanej darowizny należy odpowiednio udokumentować, czyli posiadać:

- ▶ dowód wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub jego rachunek w banku inny niż rachunek płatniczy – w przypadku darowizny pieniężnej,
- ▶ dowód, z którego wynikają dane identyfikujące darczyńcę oraz wartość przekazanej darowizny wraz z oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu – w przypadku darowizny niepieniężnej.

Zgodnie z art. 27 ustawy (Ustawa, 1991) podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może na zasadach i w trybie określonym w przepisach przekazać 1,5% płaconego przez siebie podatku na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego i w odróżnieniu od darowizn jest to podstawowe źródło finansowania tych organizacji.

Odpisy podatkowe mogą być przekazywane przez podmioty, które opodatkowane są według:

- ▶ skali podatkowej (PIT-36, PIT-36S, PIT-37),
- ▶ 19% stawki podatku od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej (PIT-36L, PIT-36LS),
- ▶ 19% stawki podatku od dochodów z zysków kapitałowych (PIT-38),
- ▶ 19% stawki podatku od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych (PIT-39),
- ▶ ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (PIT-28, PIT-28S),
- ▶ 19% stawki od dochodów z zagranicznej spółki kontrolowanej (PIT-CFC).

Obowiązkiem naczelników urzędów skarbowych jest przekazanie zebranych środków, pod warunkiem że podatnicy złożą zeznanie w ustawowym terminie albo jeżeli dyspozycja przekazania części podatku znalazła się w korekcie zeznania dokonanej w ciągu miesiąca od upływu terminu do rozliczenia podatku. Warunkiem koniecznym przelania pieniędzy OPP jest też zapłata podatku należnego nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od terminu złożenia zeznania podatkowego. Organizacje pożytku publicznego zobligowane są również do zgłoszenia w terminie do 30 czerwca aktualnego rachunku bankowego do urzędu skarbowego, chyba że poprzednio podany jest nadal aktualny.

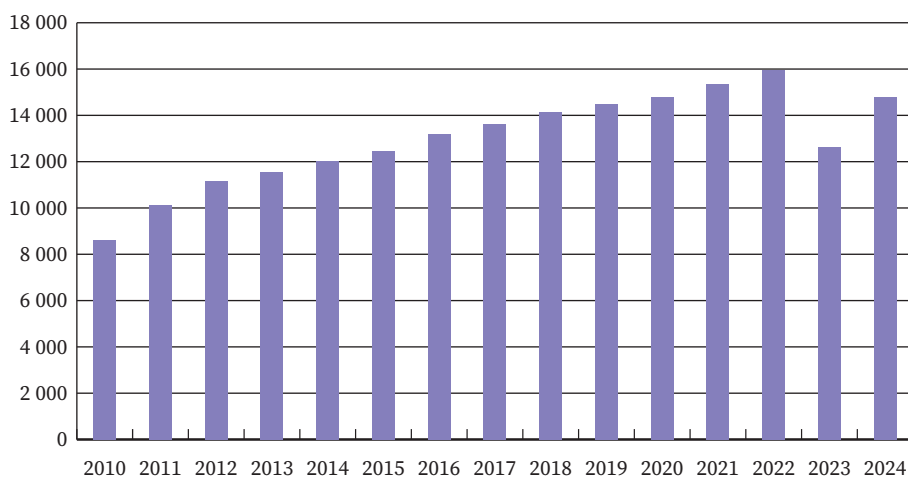
Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

4. Zmiany regulacji prawnych w zakresie przekazywania podatku

Pozyskiwanie przez organizacje społeczne (organizacje pożytku publicznego) funduszy w formie 1,5% łączy redystrybucję publicznych środków z osobistymi decyzjami podatników co do wyboru organizacji, na rzecz której przekazane zostaną fundusze (Iwankiewicz-Rak, 2014, s. 105).

Wprowadzone zmiany w zasadach przekazywania odpisu na rzecz organizacji pożytku publicznego polegające na zwiększeniu kwoty odpisu z 1% do 1,5% były wynikiem częściowej reformy systemu podatkowego w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, jaka miała miejsce w 2021 roku. Efektem tych modyfikacji była dość istotna zmiana liczby osób przekazujących swój podatek, zaobserwowana w pierwszym roku po jej wprowadzeniu.

Na rys. 1 przedstawiono liczbę osób dokonujących przekazania podatku na rzecz OPP w latach 2010–2024

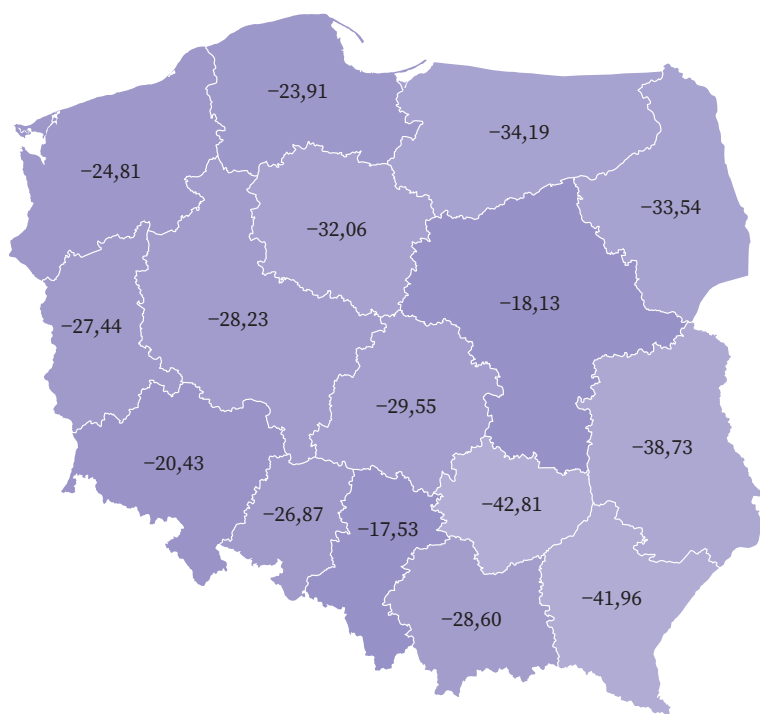

Rys. 1. Liczba osób przekazujących podatek na rzecz OPP w latach 2010–2024
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ministerstwo Finansów (2022, 2023, 2024)

Z przedstawionego wykresu wynika, iż wdrożenie reformy zasad dokonywania odpisu podatku spowodowało w pierwszym roku po wprowadzeniu zmian znaczne zmniejszenie liczby podatników dokonujących przedmiotowego przekazania. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż istotne podniesienie kwoty wolnej od podatku spowodowało wykluczenie osób o najniższych zarobkach z możliwości realizacji prawa do decydowania o kierunku działania i rozwoju OPP. Podatnicy

osiągający dochód nieprzekraczający 30 000 zł rocznie nie mieli bowiem możliwości przekazania podatku na rzecz wybranej przez nie organizacji pożytku publicznego. Z kolei podatnicy, którzy osiągnęli dochody przewyższające próg kwoty wolnej od podatku, przekazali podatek w mniejszej wysokości, ponieważ obniżona została stawka podatku do 12%. Kolejny rok pokazuje, że liczba osób przekazujących podatek powoli wraca do poziomu sprzed zmian.

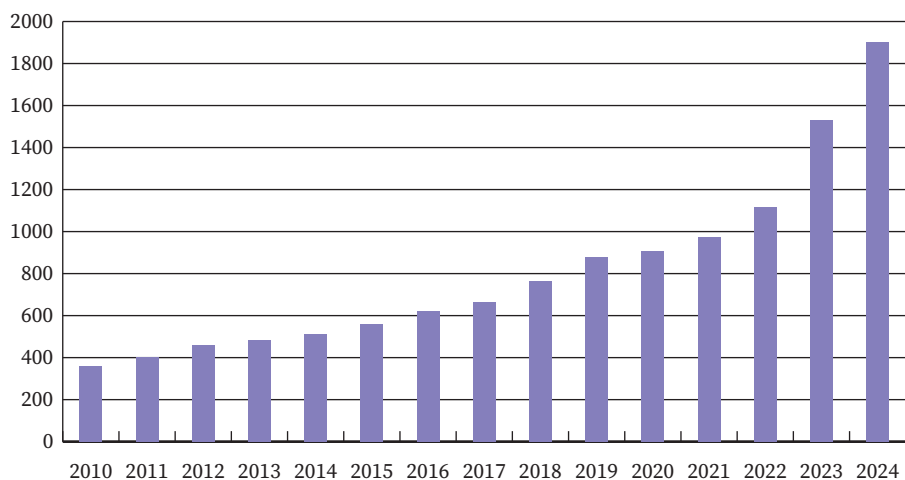
Na przeprowadzonej reformie najbardziej ucierpiały województwa ściany wschodniej, gdzie zarobki podatników są zdecydowanie niższe niż w województwach takich jak śląskie czy mazowieckie. Zmiany te zobrazowano na rys. 2.

Rys. 2. Zmiana liczby podatników przekazujących podatek na rzecz OPP w latach 2022 i 2023 w %
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ministerstwo Finansów (2022, 2023, 2024)

Na uwagę zasługuje jednak fakt, iż co prawda liczba osób dokonujących odpisu uległa zmniejszeniu, jednak ogólna kwota przekazanego podatku zwiększyła się o 37%. Jednocześnie dochody z podatku PIT za 2023 roku wyniosły 91,7 mld zł i były wyższe o ok. 23,6 mld zł (tj. 34,6%) w stosunku do roku 2022.

Na rys. 3 przedstawiono wysokość kwot przekazanych na rzecz organizacji pożytku publicznego w latach 2010–2024.

Rys. 3. Wysokość kwot przekazanych na rzecz organizacji
pożytku publicznego w latach 2010–2024 [mln zł]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ministerstwo Finansów (2022, 2023, 2024)

Wzrost kwoty przekazanego podatku jest efektem podniesienia kwoty odpisu z 1% do 1,5%. Wprowadzona zmiana miała na celu zniwelowanie ubytku w dochodach organizacji pożytku publicznego spowodowanego zmniejszeniem stawki podatku dochodowego w pierwszym przedziale skali podatkowej do 12%.

Również średnia kwota odliczeń w latach 2010–2024 ulegała systematycznemu zwiększeniu, co przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Średnia kwota przekazanego podatku na OPP w latach 2010–2024

rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
średnia kwota odliczenia	41,85	39,85	41,14	41,80	42,46	44,95	46,98	48,64	54,06	60,47	61,38	63,44	69,94	120,96	128,45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Ministerstwo Finansów (2022, 2023, 2024)

Największym beneficjentem mechanizmu przekazywania podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego są duże podmioty. W 2024 roku podatek otrzymały 9072 organizacje na łączną kwotę 1,9 mld zł, przy czym 50 największych organizacji otrzymało aż 63% wszystkich przekazanych środków. W poprzednich latach sytuacja wyglądała podobnie.

5. Podsumowanie

Na podstawie analizy danych empirycznych można stwierdzić, iż w okresie 2022–2024 na skutek przeprowadzonej reformy zasad przekazywania części podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego w pierwszym roku po jej wprowadzeniu zmniejszyła się liczba osób korzystających z tego odpisu o blisko 3,3 mln. W kolejnym roku odnotowano już znaczący wzrost darczyńców, wynoszący 2,1 mln osób. Z kolei wysokość przekazywanego podatku przez cały badany okres wykazywała tendencję rosnącą i wynosiła odpowiednio 1,15 mld zł w 2022 roku, 1,53 mld zł w roku 2024 i 1,9 mld zł w 2024 roku. Wynika to między innymi ze wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w opisywanym okresie oraz zwiększenia do 1,5% kwoty odpisu.

Bibliografia

- Blicharz, J. (2012). Komentarz do ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W: *Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Ustawa o spółdzielniach socjalnych. Komentarz*. <https://sip.lex.pl/komentarze-i-publikacje/komentarze/komentarz-do-ustawy-o-spoldzielniach-socjalnych-w-ustawa-o-587320353>
- Drwiłło, A. i in. (2018). *Podstawy finansów i prawa finansowego*. Wolters Kluwer.
- Iwankiewicz-Rak, B. (2014). Mechanizm 1% — zachowanie darczyńców w świetle badań sondażowych. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu*, 5(43), s. 101–111.
- Kubalski, P., Skóbel, B. (2020). *Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Komentarz*. CH Beck.
- Ministerstwo Finansów. (2022). *Informacja dotycząca kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego w 2022 roku (z rozliczenia za 2021 rok)*. <https://www.podatki.gov.pl/media/8580/informacja-dot-kwot-1-nale%C5%BCnego-podatku-dochodowego-od-os%C3%B3b-fizycznych-za-2021-r-przekazanych-organizacjom-po%C5%BCytku-publicznego-w-2022-r.pdf>
- Ministerstwo Finansów. (2023). *Informacja dotycząca kwot 1,5% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego w 2023 roku (z rozliczenia za 2022 rok)*. <https://www.podatki.gov.pl/media/9581/infromacja-dot-kwot-1-5-nale%C5%BCnego-podatku-dochodowego-od-os%C3%B3b-fizycznych-za-2022-r-przekazanych-organizacjom-po%C5%BCytku-publicznego-w-2023-r.pdf>
- Ministerstwo Finansów. (2024). *Informacja dotycząca kwot 1,5% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego*. https://www.podatki.gov.pl/media/10133/informacja_za_2023.pdf
- Owsiak, S. (2017). *Finanse publiczne. Współczesne ujęcie*. PWN.
- Staszczuk, P. (2022). *Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Komentarz*. Wolters Kluwer.
- Szczodrowski, G. (2007). *Polski system podatkowy*. PWN.
- Ustawa. (1964). Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. Dz.U. z 2024 r. poz. 1061.
- Ustawa. (1991). Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Dz.U. z 2024 r. poz. 226.
- Ustawa. (2003). Ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dz.U. z 2023 r. poz. 571.

- Ustawa. (2009). Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dz.U. z 2022 r. poz. 1634.
- Wiciak, S. (2012). Funkcja podatków w gospodarce rynkowej — analiza krytyczna. *Zeszyty Naukowe Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*, 14, 59–70.
- Żołędowska, M. (2011). *Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Praktyczny komentarz*. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.
- Żyżyński, J. (2009). *Budżet i polityka podatkowa wybrane zagadnienia*. PWN.

The Impact of the Increase in the Percentage of Income Tax Transferred to Public Benefit Organizations on the Amount of Their Income from this Source

Abstract. Taxes play a huge role in the modern world, both as tools designed to regulate specific economic processes and forms of influencing taxpayers' behaviour. The aim of the article is to describe the extent to which the increase from 1 to 1.5% of the amount of personal income tax that can be transferred to public benefit organizations, introduced in 2022, has affected their income from this source.

Keywords: tax, fiscal function, state budget, public benefit organization

